

Yuliya Yakubivska

Dr, Docent Katedry Bezpieczeństwa Finansowo-Gospodarczego

i Własności Intelektualnej,

Narodowy Uniwersytet Ekonomiczny w Tarnopolu

USŁUGI ADMINISTRACYJNE W ZAKRESIE NABYCIA OCHRONY PRAWNEJ WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ W UNII EUROPEJSKIEJ

Świadczenie usług administracyjnych w zakresie nabycia ochrony prawnej własności intelektualnej dotyczą takich przedmiotów prawa własności intelektualnej jako wynalazki, znaki towarowe, tajemnice handlowe, wzory użytkowe i wzory przemysłowe. Sz. Charkiewicz i A. Chmura, E. Dobosz zaznaczają, że prawo ochronne na znak towarowy oraz wzór przemysłowy udzielone przez Urząd Patentowy RP zapewnia ochronę na terytorium Polski (RP). Natomiast rejestracja wspólnotowego znaku towarowego oraz wzoru przemysłowego w OHIM (Urząd Harmonizacji Rynku Wewnętrznego) jest skuteczna na całym terytorium Unii Europejskiej [1, 20; 2, 23]. Uzyskanie ochrony patentowej dla wynalazków udzielone przez Urząd Patentowy RP zapewnia ochronę na terytorium Polski. Natomiast rejestracja za granicą w EPO (Europejskiej Organizacji Patentowej), której Polska jest członkiem od 1 marca 2004 roku, jest skuteczna na całym terytorium Unii Europejskiej (UE) [3, 27].

Większość aktów prawnych są regulowane przez Światową Organizację Własności Intelektualnej (WIPO). Konwencja paryska [4] określa że bądź-jaki akt świadczenia usług administracyjnych w zakresie własności intelektualnej, który występuje w konflikcie z uczciwymi zwyczajami jest nie do przyjęcia. Porozumienie w sprawie handlowych aspektów praw własności intelektualnej (TRIPS) [5] opiera się na bazę z zakresu istotnych postanowień Konwencji paryskiej o ochronie własności przemysłowej oraz Konwencji berńskiej o ochronie dzieł literackich i artystycznych. Istotną cechą TRIPS jest jej przepisy dotyczące egzekwowania praw

własności intelektualnej. Członkowie muszą zapewnić uczciwe i sprawiedliwe procedury egzekwowania prawa do właścicieli praw własności intelektualnej, w tym wystarczającej władzy, aby zażądać przedstawienia dowodów i środków świadczenia usług administracyjnych, takich jak rozporządzenia sądowe i odszkodowania za szkody. Normy prawne dotyczące ochrony tajemnic handlowych oraz innych praw własności intelektualnej jako przez TRIPS są chronione w zakresie międzynarodowego systemu rozstrzygania sporów WTO.

Tajemnice handlowe są oddzielnie regulowane w każdym z 27 państw członkowskich UE: władze krajowe i prawodawstwo rządzą świadczenie usług administracyjnych, zakres, egzekwowanie i ważność na terytorium kraju. Tajemnice handlowe, naruszone przez osoby trzecie, są powszechnie uważane za elementy czynów niedozwolonych. Na poziomie europejskim instytucja może stosować europejskiej dyrektywy egzekwowania praw własności intelektualnej (dyrektywa Parlamentu Europejskiego 2004/48 / WE z dnia 29 kwietnia 2004 r w sprawie egzekwowania praw własności intelektualnej [6] tylko wtedy, gdy tajemnice handlowe są chronione przez prawo własności intelektualnej na poziomie krajowym. Dyrektywa w sprawie egzekwowania prawa własności intelektualnej daje przepisy proceduralne, dotyczące wszelkich naruszeń własności intelektualnej, zgodnie z prawem wspólnotowym i / lub przez prawo krajowe danego kraju UE. Niniejsza dyrektywa zawiera istotne przepisy i obejmuje środków, które są dostępne w sądach cywilnych, a nie karnych. Instytucje muszą brać pod uwagę, że ogólne zasady sankcji wobec zamówień publicznych, procedury i środków zapewniających egzekwowanie praw własności intelektualnej na poziomie europejskim są przewidziane w dyrektywie w sprawie egzekwowania na terenie UE. Dyrektywa obejmuje wszelkie naruszenia praw własności intelektualnej. Instytucje muszą mieć świadomość, że zakres dyrektywy nie ogranicza się do tych praw, które są zharmonizowane na poziomie UE, ale obejmuje również prawa chronione jak prawa własności intelektualnej na mocy prawa krajowego. Dyrektywa przewiduje zatem tylko na minimalnej harmonizacji w zakresie środków egzekwowania w kontekście świadczenia usług administracyjnych. Instytucje muszą wiedzieć, że prawo

materialne w zakresie własności intelektualnej, zobowiązania międzynarodowe Państw Członkowskich (w szczególności Porozumienie TRIPS), w tym przepisów państw członkowskich, dotyczących świadczenia usług administracyjnych, ponieważ jako prawa procesowego, dyrektywa nie ma wpływu na ten segment.

Status i forma ochrony własności intelektualnej, w tym know-how, w tym świadczenie usług administracyjnych są bardzo różne w poszczególnych państwach członkowskich. Świadczenie usług administracyjnych w zakresie nabycia ochrony prawnej własności intelektualnej pozostaje aktualną kwestią nowoczesnego rozwoju systemu prawnego w Unii Europejskiej.

Literatura:

1. Charkiewicz, Szymon i Chmura, Aneta. 2008. Znaki towarowe w działalności małych i średnich przedsiębiorstw. Warszawa: Urząd patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. (40 s.).
2. Charkiewicz, Szymon i Dobosz, Elżbieta. 2008. Wzory przemysłowe w działalności małych i średnich przedsiębiorstw. Warszawa: Urząd patentowy Rzeczypospolitej Polskiej. (32 s.).
3. Adamczak, Alicja i Dobosz, Elżbieta. 2009. Co pracownik i student szkoły wyższej o ochronie własności przemysłowej wiedzieć powinien. Warszawa: Uniwersytecki ośrodek transferu technologii Uniwersytetu Warszawskiego. (84 s.).
4. Konwencja Paryska o ochronie własności przemysłowej z dnia 20 marca 1883 r. - Dostęp: <http://www.uprp.pl/uprp/_gALLERY/10/32/10324/konwencja_paryska.pdf>
5. TRIPS (WTO Agreement on Trade Related Aspects of Intellectual Property Rights). - Dostęp: <http://www.wto.org/english/tratop_e/trips_e/trips_e.htm>
6. Directive 2004/48/EC of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 on the enforcement of intellectual property rights. - Dostęp: <<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2004:157:0045:0086:EN:PDF>>